

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12Er/530/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313214871
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2019:4313214871.4

Uznesenie

Okresný súd Levice v právnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti povinnému: Y. P.Á., A.. XX.XX.XXXX, S. J.. XXXX/XX, D., v zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, o vymoženie 2.803,43 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh povinného na odklad exekúcie **z a m i e t a**.

II. Súd vyhlasuje exekúciu za **n e p r í p u s t n ú**.

III. Súd exekúciu vedenú na Okresnom súde Levice pod spis. zn.: 12Er/530/2013, a u súdneho exekútora JUDr. Patriciusa Baďuru, pod spis. zn.: EX 455/13, **z a s t a v u j e**.

IV. Súd povinnému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov exekučného konania voči oprávnenému v rozsahu 100%.

V. Súd o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 07.08.2013 súd vydal poverenie č. 5402 109188, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie vo veci hore uvedených účastníkov.

2. Dňa 17.06.2014 právny zástupca povinného doručil súdu návrh povinného na odklad exekúcie a dňa 25.07.2014 návrh povinného na zastavenie exekúcie. Uviedol, že exekúcia prebieha na základe návrhu na vykonanie exekúcie a poverenia titulného súdu založených na podklade exekučného titulu, ktorým má byť Rozsudok stáleho rozhodcovského súdu Victoria, rozhodcovský súd v Žiline, č.k. RK-PC-206/13EK. Vzhľadom na to, že daná rozhodcovská zmluva nebola dohodnutá platne a znamená aj neprijateľnú zmluvnú podmienku nie je daný rozhodcovský rozsudok platným exekučným titulom nakoľko úverovú zmluvu nemohol povinný ako spotrebiteľ ovplyvniť, bola vopred predformulovaná a v takomto znení predložená spotrebiteľovi bez možnosti jej zmeny, pričom je pre povinného v mnohých smeroch nevýhodná. Na základe vyššie uvedeného navrhol odklad exekúcie, vzhľadom na predpoklad, že exekúcia bude pre neprípustnosť - rozpor so zákonom zastavená. Exekúcia začala na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie a rozhodcovského rozsudku na základe neprijateľnej a neplatnej dohody účastníkov konania. Rozhodcovskou doložkou v znení predmetnej zmluvy došlo k jednoznačnému zhoršeniu postavenia spotrebiteľa, nakoľko absenciou tejto doložky, by bol veriteľ povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode podľa bydliska občana, resp. spotrebiteľa. Pre každého spotrebiteľa je výhodnejšie a hospodárnejšie zúčastniť sa súdneho konania vedeného na súde v obvode jeho bydliska než konania pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovský súd, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok má sídlo v Žiline. Dohodou s

takýmto znením si spotrebiteľ jednoznačne zhoršil svoje zmluvné postavenie. O zjavnú nerovnováhu medzi podnikateľom a spotrebiteľom ide aj z dôvodu, že oprávnený si priamo a autoritatívne v preformulovaných zmluvných podmienkach, prostredníctvom rozhodcovskej doložky, určil pre prípad vzniku sporu príslušnosť rozhodcovského súdu. Povinný nemohol nijak ovplyvniť výber rozhodcovského súdu ani osoby rozhodcu. Táto zmluva predstavuje ukážkový príklad zmluvnej nevyváženosti a podstatne výhodnejšieho zmluvného postavenia podnikateľa voči spotrebiteľovi. Úverovú zmluvu ani všeobecné podmienky nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. Uvedené platí bez ohľadu na to, či je rozhodcovská doložka dohodnutá alternatívne alebo výlučne. V rozhodcovskom konaní absentujú tiež ústavné princípy výkonu súdnictva, čo je s ohľadom na neistotu v právnom postavení v neprospech spotrebiteľa. Na platnú existenciu rozhodcovskej doložky je potrebné splniť podmienku písomnej formy. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami, alebo vzájomne vymenených listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V tomto prípade bola rozhodcovská doložka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach, čím nedošlo k dodržaniu zákonom stanovenej formy, nakoľko tieto podmienky povinný nikde neodsúhlasil a nepodpísal, čím je rozhodcovská doložka neplatná.

3. Oprávnený k návrhom povinného uviedol vo svojom vyjadrení zo dňa 17.03.2015, že Neplatnosť rozhodcovskej zmluvy povinný odôvodňuje tým, že „povinný ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť, zmeniť rozhodcovskú zmluvu bola vopred preformulovaná. Rozhodcovskou doložkou v znení predmetnej zmluvy došlo k jednoznačnému zhoršeniu postaveniu spotrebiteľa, nakoľko absenciou tejto doložky by bol veriteľ povinný uplatniť svoj nárok súdnou cestou na miestne príslušnom súde v obvode bydliska spotrebiteľa. Touto dohodou si spotrebiteľ významne zhoršil postavenie. Povinný nemohol nijako ovplyvniť výber rozhodcu ani rozhodcovského súdu. Rozhodcovská doložka je neplatná aj z toho dôvodu, pretože nespĺňa základné zákonné náležitosti vyžadované zákonom č. 244/2002 Z.z. V zmysle, ktorého na platnosť rozhodcovskej doložky je potrebné splniť podmienku písomnej formy. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. V tomto prípade bola rozhodcovská doložka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach.“ Argumentácia povinného v tomto smere nielen že neodzrkadľuje reálny skutkový a právny stav jestvujúci vo veci, ale súčasne je aj v rozpore so zákonnou úpravou. Tvrdenie povinného o tom, že rozhodcovská zmluva je súčasťou všeobecných zmluvných podmienok je nepravdivé. Rozhodcovská zmluva je uzatvorená na samostatnej listine (fakticky a právne) podpísanej obidvoma zmluvnými stranami. Nie súčasťou žiadnej inej zmluvy ani zmluvných dojednaní, pričom súčasne neobsahuje žiadne iné ustanovenia, okrem tých, ktoré súvisia s rozhodcovským konaním. Tvrdenie povinného o povinnosti podrobiť sa rozhodcovskému konaniu je okrem zmatečnosti aj nedôvodným. Právomoc stáleho rozhodcovského súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline sa odvodzuje zo samostatne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Oprávnený namietá aj zmatečnosť tvrdení povinného o rozhodcovskej doložke v rozhodcovskej zmluve. Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. V tomto prípade bola uzavretá rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy, ktorá obsahuje dojednanie v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, poučenie o význame a dôsledkoch jej uzavretia, o práve od danej zmluvy odstúpiť a o tom, že nejde o podmienku uzavretia. Rozhodcovská zmluva číslo 8400036871 je samostatným právnym úkonom, ktorého existencia ani nebola podmienkou uzavretia úverovej zmluvy. Bez ďalšieho povinný vo svojej argumentácii pritom opomína, že: - z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne že dlžník nie je povinný prijať návrh danej rozhodcovskej zmluvy, z právnych dôsledkov bodu 7 rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že dlžník môže odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 kalendárnych dní od jej uzavretia. Uplatnením tohto práva môže dlžník bez ohľadu na postoj veriteľa dosiahnuť zánik rozhodcovskej zmluvy. Bez toho, aby to malo vplyv na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere. Rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. To vyplýva z bodu 2. rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou ale nie povinnosťou. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne)súhlas veriteľa došlo k jej zániku a to bez vplyvu na ďalšie trvanie samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Povinný teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o revolvingovom úvere. Je nesporným, že vlastným úkonom mohol ovplyvniť vznik a existenciu rozhodcovskej zmluvy a teda aj obsah vzájomného vzťahu s oprávneným. Rozhodcovská zmluva s povinným preto charakter individuálneho ustanovenia. V kontexte uzavretia rozhodcovskej zmluvy chápanie pojmu spotrebiteľ (ako

osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá a obozretná) znamená, do akej miery povinný vedel a vedieť mohol o význame, právnych dôsledkoch a dobrovoľnosti uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Z rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že obsahuje poučenie vo vyššie uvedenom zmysle, teda o možnosti, ale nie povinnosti zmluvu uzavrieť bez následkov ohľadne vzniku úverovej zmluvy, dôsledkoch a význame rozhodcovského konania a o možnosti jednostranne rozhodcovskú zmluvu ukončiť. Poučenie povinného o možnosti neuzatvoriť rozhodcovskú zmluvu bez akýchkoľvek následkov na uzavretie hlavnej zmluvy o úvere je hneď v úvode rozhodcovskej zmluvy. Aj za predpokladu, že dlžník rozhodcovskú zmluvu uzavrel mal možnosť od tejto zmluvy odstúpiť v lehote 14 dní aj bez uvedenia dôvodu, t.j. potom čo mu boli peňažné prostriedky poskytnuté. Veriteľ totiž (v súlade s článkom 2 ods. 2.3 zmluvných ustanovení zmluvy o úvere) vyplatil povinnému úver v deň uzavretia zmluvy o úvere (t.j. v rovnaký deň ako bola uzavretá rozhodcovská zmluva). Povinný mal teda reálnu možnosť rozhodcovskú zmluvu jednostranným právnym úkonom ukončiť po obdržaní peňažných prostriedkov. Z toho tiež možno prezumovať, že dlžníkovi by boli poskytnuté peňažné prostriedky aj v prípade, že odmietne uzatvoriť rozhodcovskú zmluvu. Oprávnenému nie je zrejmé, akým iným spôsobom by mal preukázať individuálnosť dojednania rozhodcovskej zmluvy ako písomným poučením dlžníka o možnosti neuzavrieť rozhodcovskú zmluvu bez vplyvu na uzavretie zmluvy o úvere, ako aj zahrnutím práva dlžníka od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť do 14 dní od jej uzavretia aj bez uvedenia dôvodu a bez vplyvu na ďalšie trvanie zmluvy o úvere. Pojem spotrebiteľ z pohľadu uzatvárania jednotlivých zmlúv, transakcií či vykonávania úkonov (v zmysle definície bodu 18 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29) je chápaný ako osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá a obozretná. Ani európske právo nepribližuje chápanie tohto pojmu na úroveň subjektu zbaveného či obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony, nespôsobilého a neschopného chápať význam a dôsledky vlastného konania, poučenia daného tretím subjektom a pod. Povinnosť spotrebiteľa konať s primeranou mierou obozretnosti vo vzťahu k vlastným právam a záväzkom je základným princípom spotrebiteľského práva (napr. generálna advokátka vo veci C-453/10 vo svojom stanovisku), keďže „Jednostranne zvýhodňovaný spotrebiteľ by bol totiž zbavený zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať.“ Vzhľadom na uvedené mal za to, že rozhodcovská zmluva s povinným bola platne uzavretá a ten mal možnosť od nej jednostranne odstúpiť do 14 dní od jej uzavretia. Z formulácie či. 5 rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené buď v konaní pred všeobecným súdom alebo pred rozhodcovským súdom. Zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov, nezrovnalostí, nárokov medzi zmluvnými stranami atď. Z jej obsahu je zrejmé aj to, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, a teda sa nevyžaduje od spotrebiteľa, aby postupoval len pred arbitrážou. Uplatňuje sa len vtedy, ak sa nepristúpi k riešeniu veci pred všeobecným súdom. Spotrebiteľ a dodávateľ nie sú nijako limitovaní pri podaní žaloby. Cieľom ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nie je zneplatnenie rozhodcovskej zmluvy (resp. rozhodcovskej doložky) ako takej. Zmyslom § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je zaručiť spotrebiteľovi -v procesnej pozícii žalobcu - právo vybrať si miesto (konajúci orgán) pre rozhodovanie o ním podanej žalobe. Predmetné ustanovenie nemá riešiť a ani nerieši situáciu, kedy žalobu podáva dodávateľ. Výklad povinného presahuje rozsah uvedeného ustanovenia. Povinný evidentne nesprávne berie do úvahy pri určení oprávneného ako hľadisko určenie subjektu, ktorý častejšie porušuje zmluvu (keďže návrh podáva v takom prípade druhá strana). Skúmanie dôvodov na jednej či druhej zmluvnej strane je potrebné hodnotiť objektívne, o.i. aj pri zachovaní zásady pacfa sunt servanda. Hodnotiť porušovanie zmluvy dlžníkom ako častejší dôvod vedúci k vzniku sporu v prospech dlžníka v žiadnom prípade nepredstavuje ani ochranu spotrebiteľa, keďže aj podľa smernice Rady 93/13/EHS jeden z jej cieľov znie: keďže v súlade s princípom stanoveným pod názvom "Ochrana ekonomických záujmov spotrebiteľov" uvedeným v týchto programoch: "Nadobúdatelia tovaru a služieb by mali byť chránení proti zneužitiu právomocí zo strany predajcu alebo dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprimeranému popretiu ich základných práv v zmluvách. Základným právom spotrebiteľa nie je právo na porušovanie zmluvy či dokonca na výhodnejšie postavenie z tohto porušovania. Povinný v podanom návrhu na zastavenie exekúcie ďalej uvádza, že si osobitne nevyjedнала rozhodcu ani miesto rozhodcovského konania, ktoré je pre neho neprijateľné a odrádzajúce. Pokiaľ ide o zhoršenie postavenia povinného vzhľadom na miesto rozhodcovského konania oprávnený uvádza, že rozhodcovské konanie je ex lége v zásade písomné. Z dôvodu právnej opatrnosti len poukazujeme na to, že písomné je aj konanie pred súdom napr. pri vydaní platobného rozkazu, zmenkového platobného rozkazu a takisto ide o sporové konania. Písomná forma konania však neznamená žiadny zásah do práv jeho účastníka, nakoľko svoje argumenty môže vždy uplatniť písomne (v žalobnej odpovedi, žiadosťou o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, a napokon aj žalobou na zrušenie

rozhodcovského rozsudku). Ani v konaní pred všeobecným súdom sa nevychádza striktne z princípu dostupnosti súdu (napr. miestna príslušnosť pri vecných právach k nehnuteľnosti miestom polohy nehnuteľnosti). Miesto rozhodcovského konania je objektívne dosažiteľné, t.j. povinný má objektívnu možnosť sa do neho dostať. Tvrdenie povinného, že si osobitne nevyjednal rozhodcu, je zavádzajúce, vzhľadom k tomu, že v zmysle článku 6 rozhodcovskej zmluvy mal možnosť navrhnúť osobu rozhodcu zapísanú v zozname rozhodcov rozhodcovského súdu podľa svojho vlastného uváženia. Napriek výzve rozhodcovského súdu, osobu rozhodcu povinný nenavrhol, a svoje právo v rozhodcovskom konaní vyplývajúce z rozhodcovskej zmluvy nevyužil. Čo sa týka predformulovania zmluvy zo strany oprávneného k tejto veci uvádzame, že povinný opomína spôsob uzatvárania zmlúv, ktorý vychádza z mechanizmu uzatvárania zmluvy (§ 43a a nasl. Občianskeho zákonníka). Návrh zmluvy predkladá jedna strana, druhá ho buď akceptuje alebo nie. Povinný sa rozhodol zmluvu uzavrieť, hoci z nej jednoznačne vyplýva, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. To neznamena, že sa tým vzdáva nejakých práv, zhoršuje si svoje postavenie a podobne. Návrh zmluvy (vrátane uvedenia rozhodcovského súdu) predsa musí predložiť vždy niektorá strana (inak zmluva nevznikne, vid' § 43a a nasl. Občianskeho zákonníka). Druhá strana alebo návrh akceptuje, alebo ho odmieta. A povinný túto možnosť odmietnuť návrh rozhodcovskej zmluvy od počiatku mal a napriek tomu sa ju rozhodol uzatvoriť. Vzhľadom k tomu je uvedená zmluva ako individuálne dohodnutý záväzkový vzťah platným právnym úkonom. Vzhľadom na uvedené považujeme za potrebné zdôrazniť, že Európsky súdny dvor vo svojich viacerých rozhodnutiach (napr. C 224/01, C 223/04, C234/04 ako aj ďalšie) zdôraznil, že posudzovanie právnych dôsledkov právoplatnosti rozsudkov všeobecných súdov a rozhodcovských rozsudkov nemožno uplatňovať rozdielne pravidlo pre uplatňovania pravidla res iudicata. Súčasne namietame výšku uplatnených trov právneho zastúpenia, ktorú si právny zástupca povinného uplatňuje zo sumy 4.303,-EUR, pričom vymáhaná suma je výške 2.804,43 EUR.

4. Súd dňa 11.09.2017 vydal uznesenie č. k. 12Er/530/2013-48, ktorým zamietol návrh povinného na odklad exekúcie a zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie. Povinný voči predmetnému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť. Súd o sťažnosti rozhodol uznesením č. k. 12Er/530/2013-152 zo dňa 13.05.2019 tak, že sťažnosti povinného vyhovel a zrušil uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 12Er/530/2013-48 zo dňa 11.09.2017 v celom rozsahu. Súd teda musí rozhodnúť opätovne o návrhu povinného na zastavenie exekúcie a návrhu na odklad exekúcie.

5. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

6. Podľa § 243b ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak.

7. Podľa § 56 ods. 1 až ods. 2 Exekučného poriadku, odklad exekúcie,
(1) Na návrh povinného môže súd (§ 45) povoliť odklad exekúcie, ak sa povinný bez svojej viny ocitol prechodne v takom postavení, že by neodkladná exekúcia mohla mať pre neho alebo pre príslušníkov jeho rodiny zvlášť nepriaznivé následky a oprávnený by nebol odkladom exekúcie vážne poškodený. Odklad exekúcie môže súd povoliť iba na návrh povinného, ktorý je fyzickou osobou.
(2) Aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57).

8. Čo sa týka návrhu povinného na odklad exekúcie, súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko vzhľadom na štádium tohto exekučného konania, v ktorom súd týmto uznesením exekúciu zastavuje, nie je účelné a hospodárne vyslovovať odklad exekúcie. Zastavením exekúcie sa pre povinného dosiahne konečná úprava pomerov medzi ním a oprávneným.

9. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

10. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví ak, exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, t.j. do 29.06.2011, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej zákon č. 129/2010 Z. z.), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., účinného v čase uzavretia zmluvy, je zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

14. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

17. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

22. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

23. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoRK“), rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

24. Podľa § 4 ods. 2 ZoRK účinnom v čase uzavretia zmluvy, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení,⁴⁾ <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-244/znenie-20090701>> ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

25. Podľa § 4 ods. 3 ZoRK účinnom v čase uzavretia zmluvy, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernice“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

27. Podľa čl. 2 písm. a) smernice, na účely tejto smernice, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

28. Podľa čl. 3 ods. 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

29. Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q), neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

30. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď po tom, ako sa oboznámi s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný (C-40/08 - Asturcom).

31. Súd uvádza, že exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu. (uznesenie Ústavného súdu SR z 9. 12. 2010, sp. zn. II. ÚS 545/2010-15).

32. Dňa 22.02.2011 uzavrel oprávnený s povinným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400036871. Uvedená úverová zmluva bola uzatvorená medzi poskytovateľom úveru - oprávneným ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti v zmysle výpisu z Obchodného registra SR okrem iného aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou - nepodnikateľom, ktorý nekonal v rámci obchodnej ani podnikateľskej činnosti. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Predmetná úverová zmluva túto charakteristiku spĺňa. Jej súčasťou boli zmluvné dojednania, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred, pre väčší počet spotrebiteľov. Na základe uvedeného má súd za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky pre posúdenie predmetnej zmluvy ako spotrebiteľskej a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem ustanovení zmluvných dojednaní aplikovať aj príslušné ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán.

33. Povinný ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy ani obsah všeobecných podmienok k tejto zmluve. Zmluva medzi ním a oprávneným má aj preto charakter spotrebiteľskej zmluvy a podlieha úprave podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

34. Ako vyplýva z viacerých rozhodnutí Súdneho dvora ES (porovnaj napr. rozsudok zo 4.6.2009 vo veci C-243/08 Pannon GSM Zrt. Proti Erzsébet Sustikné Győrfi, rozsudok z 26.10.2006, vo veci C-168/05 Mostaza Claro alebo rozsudok z 21.11.2002 vo veci C-473/00 Cofidis SA proti Jean-Louis Fredout) vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia, okrem prípadu, že to spotrebiteľ namieta. Týmto spôsobom má vnútroštátny súd vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Možnosť súdu skúmať ex offo nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevanie k splneniu cieľa stanoveného v článku 7 smernice Rady 93/13/EHS, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

35. V zmysle uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica z 24. februára 2011, sp. zn. 17CoE/47/2011, Slovenská republika svoj záväzok voči Európskej únii poskytnúť spotrebiteľovi zvýšenú ochranu

vzhľadom na jeho postavenie v spotrebiteľských vzťahoch si plní prostredníctvom viacerých zákonov, medzi inými Občianskym zákonníkom, kde v §-e 53 zakotvuje, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, ale aj Zákonom o rozhodcovskom konaní, v ktorom ukladá exekučnému súdu aj v štádiu exekučného konania skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaviť.

36. Skúmaniu obsahu rozhodcovského rozsudku musí predchádzať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorá sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. Ak je rozhodcovská zmluva neplatná, rozhodcovský rozsudok nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom. Vzhľadom k tomu, súd preskúmal rozhodcovský rozsudok a dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej mal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS

37. V rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, č.k. 12CoE 11/2011-28 zo dňa 10.5.2011, súd rozhodol, že tzv. rozhodcovská doložka predpokladá uzavretie písomnej dohody a nepostačuje len odkaz na všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Ak rozhodcovská zmluva nebola uzavretá písomne, nie je podpísaná účastníkmi a nepostačuje len všeobecné prehlásenie dlžníka, že súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane zmluvy, možno konštatovať, že nedošlo k platnej dohode o rozhodcovskej zmluve.

38. Ak je dojednaná podmienka, ukladajúca spotrebiteľovi povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, vyvolanému dodávateľom, je pre jej neprijateľnosť rozhodcovská zmluva neplatná a v rozhodcovskom konaní takto uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednaný a rozhodnutý. Pokiaľ by oprávnený poukázal na to, že rozhodcovská zmluva zakladá pre povinného právo výberu súdu (rozhodcovského alebo všeobecného), možno súhlasiť s jeho argumentáciou, že predmetná rozhodcovská zmluva (uzavretá dňa 22.02.2011) umožňuje, aby sa dlžník v spore s veriteľom obrátil aj na všeobecný súd, avšak nemožno opomenúť, že jeho právo je dané iba do doby, kým nepodá veriteľ/oprávnený návrh na prejednanie sporu na rozhodcovský súd. Voľba súdu sa tak pre spotrebiteľa stáva iluzórnou, pretože v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, ktorý rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi iniciuje. Nakoľko predmetná rozhodcovská doložka znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, pokiaľ ho dodávateľ vyvolá ako prvý, je tak založená nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán. (Podobne aj uznesenie Krajského súdu Trenčín 19Co/357/2016 zo dňa 23.02.2017). Uvedenému nasvedčuje aj skutočnosť, že v tomto exekučnom konaní si v základnom konaní veriteľ/oprávnený vybral práve rozhodcovský súd a nie súd všeobecný.

39. Keďže rozhodcovská zmluva bola uzatvorená (dňa 22.02.2011) ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účinného od 1.1.2015, súd pri svojom rozhodovaní posudzoval platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31.decembra 2014. Zmluvná podmienka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom a tým aj podkladom pre vykonávanie exekúcie. Súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdному konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom vo formulári predtlačenej zmluvy určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Oprávnený by nemohol uspieť s obhajobou ním zvoleného postupu založenou na samostatnosti rozhodcovskej zmluvy (ktorá by takto mala mať charakter individuálneho dojednanja, nespádajúceho pod súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách). Individuálnosť vyjednanja totiž nie je závislou od fyzického oddelenia časti dojednaní od iných, ale v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy, predkladanej mu dodávateľom. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16. januára 2013, rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, pričom slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Predpokladom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je teda stav, ak zmluvné podmienky v rozhodcovskej zmluve boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súd predmetnú rozhodcovskú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu formulárovú nachádzajúcu sa na vopred pripravenej samostatnej listine a podpísanú oboma zmluvnými stranami. Z týchto skutočností jednoznačne nevyplýva, že ide o samostatnú zmluvu. Je nesporné, že predmetnú zmluvu podpísal povinný spolu so zmluvou o úvere ako viaceru spolu súvisiacich dokumentov, pričom uvedenie rozhodcovskej zmluvy na samostatný papier malo za účel obchádzanie zákonnej úpravy ochrany spotrebiteľa a nie individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky. Napriek tomu, že rozhodcovská doložka je uvedená na samostatnom tlačive ako rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter, a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že rozhodcovská zmluva bola medzi účastníkmi dojednaná individuálne spočíva na strane dodávateľa, pričom oprávnený súd nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie opaku, súd preto posúdil, že zmluva nebola dojednaná individuálne.

40. Čo sa týka možnosti odstúpiť od danej rozhodcovskej zmluvy, súd uvádza, že nevyužitie odstúpenia od neprijateľnej rozhodcovskej doložky nerobí doložku individuálne vyjednanou, odstúpenie od zmluvnej podmienky prichádza do úvahy za predpokladu, že je platná. Odstúpiť od zmluvy tak bolo možné iba v prípade, že by bola zmluva platná. Od počiatku absolútne neplatnej zmluvy sa účinne odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na jej dodatočné zrušenie.

41. Predmetná rozhodcovská doložka síce sa na prvý pohľad javí ako tzv. nevýhradná rozhodcovská doložka, teda dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcovi, pretože v prípade, že sa žalobca rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby dlžníka - spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predpokladajúca prvotnú voľbu prejednávania a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Túto nerovnováhu nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (teda len v tom prípade, ak sa spotrebiteľ rozhodne sám stať žalobcom a niečo od svojho zmluvného partnera požadovať). Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej zmluve. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom. Ďalej je nutné zdôrazniť, že daná rozhodcovská doložka nie je skutočne nevýhradnou doložkou, nakoľko ak by hypoteticky povinný podal žalobu na všeobecný súd, išlo by o rozvázovacu podmienku danej rozhodcovskej doložky, avšak len v tom prípade, ak by veriteľ neinicioval konanie na rozhodcovskom súde skôr ako povinný/dlžník.

42. Súd teda dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská zmluva znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, a preto rozhodnutie vydané na základe takto uzatvorenej rozhodcovskej doložky, teda neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je z toho titulu neplatná, nie je spôsobilým exekučným titulom. Súd preto exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

43. Súd ďalej uvádza, že je mu známe z rozhodovacej činnosti niektorých iných súdov, že obdobné návrhy povinných na zastavenie exekúcie sú posudzované inak. Súd však k tomu uvádza, že pokiaľ by oprávnený poukázal napr. na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4CoE/37/2017 zo dňa 7.6.2017, sp. zn. 17Co/919/2015, sp. zn. 43CoE/375/2013 zo dňa 21.11.2013, na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/211/2016 zo dňa 28.6.2016, že ide o rozhodnutia záväzné len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo, pričom judikatúra krajských súdov nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva. Žiadny právny predpis explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci a rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl.144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný sudca rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Žiadny právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci opravného konania). Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych predpisov. Navyše by sa nejednalo o konštantnú judikatúru, keď napr. Krajský súd v Trnave v neskoršom rozhodnutí č. k. 6CoE/159/2017-58 zo dňa 28. septembra 2017 vyslovil presne opačný názor, aký bol prezentovaný vo vyššie spomenutých rozhodnutiach. Obdobne opačný právny názor je prezentovaný aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoE/8/2015, 15CoE/64/2015, 14CoE/88/2015, 2CoE/141/2015, 17CoE/2/2015, 1CoE/183/2015, 16CoE/71/2015, 43CoE/496/2015, 16CoE/12/2015, 13CoE/88/2015, 13CoE/48/2015, 2CoE/55/2014, 2CoE/47/2014, 12CoE/13/2014 ako aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6CoE/128/2015 zo dňa 27.10.2015. Súd ďalej poukazuje aj na podobné rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica: sp. zn. 12Ek/1001/2018 zo dňa 16.11.2018, sp. zn. 8Ek/1002/2018 zo dňa 16.11.2018, sp. zn. 68Ek/1390/2018 zo dňa 15.11.2018, sp. zn. 73Ek/1382/2018 zo dňa 19.10.2018, sp. zn. 10Ek/995/2018 zo dňa 04.09.2018, sp. zn. 9Ek/266/2018 zo dňa 04.09.2018, pričom uvedené závery súdu v citovaných veciach boli navyše posudzované Ústavným súdom SR, ktorý uznesením IV. ÚS 371/2018-43 zo dňa 20.06.2018 sťažnosti obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. odmietol ako zjavne neopodstatnené.

44. Súd na zdôraznenie správnosti svojho právneho názoru v tomto uznesení ďalej uvádza, že vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Súd z predložených dôkazných prostriedkov zistil, že medzi oprávneným a povinným bola dňa 22.02.2011 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. 8500036871. Súčasne bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená dňa 22.02.2011 pod rovnakým číslom 8500036871 aj rozhodcovská zmluva. V danom prípade súd nemohol prehliadnuť, že rozhodcovská zmluva bola spísaná na predpísanom tlačive, formulárovým spôsobom, ktorého obsah nemohol povinný (spotrebiteľ) ovplyvniť a bol nútený sa jeho obsahu podriaďiť. Obidve zmluvy podpísal povinný dňa 15.02.2011 a až následne obidve zmluvy podpísal oprávnený dňa 22.02.2011 v Bratislave. Z časového hľadiska je teda zrejmé, že rozhodcovská zmluva bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o revolvingovom úvere, v čase tzv. „zníženej bdelosti spotrebiteľa“, keď jeho prvotným zámerom bolo požičať si finančné prostriedky, nie dohodnúť spôsob riešenia prípadných sporov. Predmetnú rozhodcovskú zmluvu aj zmluvu o revolvingovom úvere podpísal povinný ako viaceru spolu súvisiacich a vopred pripravených dokumentov, označených jedným číslom a podpísaných v jeden deň. Preto napriek skutočnosti, že rozhodcovská doložka je uvedená ako samostatná rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Ani skutočnosť, že vo formulári rozhodcovskej zmluvy je uvedené, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a je

poskytnutá možnosť na odstúpenie od zmluvy, nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy a nie je ani dostatočným dôkazom toho, že by aj v skutočnosti stačilo iba podpísanie jednej z listín, ktoré spotrebiteľovi boli na podpis predložené, keďže finančné prostriedky mali byť povinnému poskytnuté až v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy, teda až po tom, ako zmluvu podpíše oprávnený (k čomu došlo až po podpise zmlúv povinným). Súd v súlade s predchádzajúcim výkladom dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola povinným osobitne (individuálne) vyjednaná a bola oprávneným pripravená ako súčasť ďalšej vopred pripravenej zmluvy, ktorej predmetom bola primárne dohoda strán na poskytnutí úveru a nie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Zmluvná podmienka núti povinného (spotrebiteľa) neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak sa oprávnený bude voči nemu domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom a delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, ktoré je navyše ďaleko od miesta bydliska povinného, čím preukázateľne došlo k zhoršeniu jeho procesného postavenia. Vychádzajúc z rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že oprávnený už od počiatku sleduje jej koncipovaním riešenie prípadných sporov na rozhodcovskom súde, ktorý sám určí a ktorý sa nachádza vo veľkej vzdialenosti od bydliska povinného, pričom aj v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ je pravidlom, že sporové konanie v spotrebiteľských veciach vyvoláva práve podnikateľ. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská zmluva je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Súd nárok na náhradu trov konania priznal povinnému voči oprávnenému v rozsahu 100%, nakoľko povinný mal v konaní úspech v celom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

47. Súd o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

48. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti II., III. a IV. výroku tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Proti I. a V. výroku tohto uznesenia nie je prípustné podať odvolanie.